

prováděna exekuce nepřipustná nebo bezprávná. Stačí pro projednávání případ vzhledem k obsahu zmateční stížnosti poukázat na předpisy Šu 39 čís. 2 ex. ř., jde-li o předměty z exekuce vyňaté, §§y 35 a 36 ex. ř., jde-li o odpor proti vymáhanému nároku nebo jeho vykonatelnosti, § 37 ex. ř. upravující exekuční intervenci — vesměs předpisy, poskytující možnost, by exekuce, neprávem povolená nebo vedená, byla odstraněna opětovným usnesením soudním na návrh strany neb i z moci úřední, po případě po úspěšně provedeném sporu. Nelze zajisté připustiti náhled, že posouzení právní dovolenosti exekuce po meritorní stránce přísluší exekutovi nebo jiné osobě s tím účinkem, že se jim ponechává na vůli, by nedbali formálně platně provedených exekučních úkonů tím, že dle vlastního uznání nakládají s věcmi do exekuce pojatými, zejména zabavenými. Trestní ustanovení Šu 3 zákona nemůže mít za účel, by v trestním řízení se rozhodovalo o připustnosti nebo nepřipustnosti exekučního úkonu, nýbrž jedině, by poskytlo účinnou ochranu autoritě úřadu v jeho veřejných opatřeních a tato ochrana jí přísluší bez ohledu na meritorní správnost nebo nesprávnost dotyčných opatření tím spíše, když pro uplatňování nesprávnosti jsou postiženému poskytnuty jiné právní prostředky.

V tomto případě jest zjištěno, že exekuční zabavení vagonu rákosí, jež tenkrát bylo v moci obžalovaného, bylo provedeno dne 2. dubna 1924 exekučním orgánem okresního soudu v Mimoně zápisem do protokolu a popsáním udáním váhy, čímž vzniklo formálně platné exekuční právo zástavní. Dále jest zjištěno, že obžalovaný o zabavení věděl a přes to rákos úmyslně prodal, tedy jej odstranil, by s ním úřad nemohl nakládati. Tím splnil všechny náležitosti skutkové podstaty přestupku Šu 3 zákona, pro nějž byl právem odsouzen. Že obžalovaný pouze vyměnil zabavený vagon rákosí za jiný, soud nezjistil, naopak prohlašuje obhajobu obžalovaného v tom směru výslovně za nepravdivou. Ostatně by se taková svémocná dispozice zabavenou věcí přičila zákazu Šu 3 stejně jako bezprávný prodej rákosí vůbec, jak správně dovodil již první soud. K vývodům zmateční stížnosti budiž jen k vůli úplnosti podotknuto, že předmětem mobilární exekuce jsou podle Šu 249 ex. ř. zásadně všechny hmotné věci, tedy i věci zastupitelné, takže i na těchto věcech může vzejíti platné exekuční právo zástavní, předpokládaje, že při zájemním popsání bylo uvedeno jich množství, což se zde stalo. Námitka odst. a) jest tedy zcela lichou. Námitky proti exekučnímu zbavení, uvedené v odstavci b), c), d) mohl by obžalovaný jako dlužník uplatňovati, jak již bylo shora řečeno, pouze podle předpisů exekučního řádu (§§y 35, 36, 37, 39 čís. 2 ex. ř.) na příslušném soudě, nikoli ve zmateční stížnosti proti odsuzujícímu trestnímu rozsudku, pro nějž je úplně lhostejno, byla-li exekuce vedena meritorně právem čili nic (srv. rozh. Sb. n. s. č. 64).

Čís. 2051.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Netřeba uváděti ve výroku rozsudku, v čem záleží pobuřování (§ 14 čís. 1 zákona) a jakým způsobem pachatel pobuřoval; s hlediska Šu 260 tr. ř. stačí, je-li znění pobuřující řeči uvedeno v důvodech.

Pojmem »pro jeho vznik« (§ 14 čís. 1 zákona) jest rozuměti souhrn skutečností, ze kterých vzešel Československý stát, třebas i postupně v těch hranicích, které tu byly v době spáchání trestného činu.

Skutečností takovou jest též inkorporace Hlučínska.

(Rozh. ze dne 20. srpna 1925, Zm II 529/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 1. září 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle Šu 14 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 3 a 9 a) Šu 281 tr. ř. Zmatek čís. 3 Šu 281 tr. ř. shledává v tom, že nalézací soud porušil předpis Šu 260 odstavec první tr. ř., jehož nutno dbáti pod zmatečností, tím, že v rozsudečném výroku neuvedl všech skutkových okolností, důležitých pro právní kvalifikaci činu, zejména, že neuvedl, zda spáchal obžalovaný čin veřejně, či před více lidmi, ačkoliv tato zákonná známka jest pro trestnost jeho jednání nejpodstatnější. Avšak stížnost přehlíží, že předpis prvního odstavce Šu 260 tr. ř., by trestný čin byl v rozsudečném výroku označen po stránce skutkové, má za účel, trestný čin pouze individualisovati, nikoliv snad jej podrobně popisovati. Zákonnému požadavku v tomto směru jakož i předpisu druhého odstavce Šu 260 tr. ř., by čin byl označen také po právní stránce, vyhovuje úplně, uvádí-li rozsudek ve výroku, že obžalovaný dne 22. března 1924 v Š. pobuřoval proti státu pro jeho vznik a že se tím dopustil přečinu podle Šu 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky. V čem záleželo pobuřování a jakým způsobem obžalovaný pobuřoval, uvádějí podrobně důvody, obsahující přesné znění závadné řeči obžalovaného, pronesené na veřejné, hojně navštivené schůzi lidu v hostinci Čestmíra M. ve Š., takže je vyloučeno, by byl znovu stíhán nebo trestán pro týž čin, čemuž právě má předpis Šu 260 tr. ř. zabrániti.

Po věcné stránce (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, že ve slovech obžalovaného »Víte, že hlučínské území bylo odtrženo od Německé říše proti naší vůli, násilím, aniž by se nás byl kdo tázal a nyní nás chce Český stát všelijakými úskoky (tričky) polapiti« — »aby se česká vláda mohla vykázati před svazem národů — budeme-li jednou žádati za hlasování lidu, že jsme volili po moravsku, přes to, že jsme byli odtrženi od Německé říše« nelze spatřovati pobuřování proti Čs. státu pro jeho vznik, proto, že Československý stát jako mezinárodní právní subjekt existoval již od doby, kdy byl dohodou uznán jako mocnost válku vedoucí, tedy již před podepsáním Versaillské mírové smlouvy, takže slova obžalovaného, kritisující přidělení Hlučínska k existujícímu již státu, neobracela se proti Československému státu pro jeho vznik, nýbrž obsahovala prostě kritiku provedené inkorporace bez předcházejícího plebiscitu. Zmateční stížnost má za to, že projev obžalovaného je trestně nezávadným, a jeho odsouzení pro přečin podle Šu 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. právně mylným. Zmateční stížnosti nelze dáti za prav-

du. V §u 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky se praví: »Kdo ... pobuřuje proti státu pro jeho vznik«. Pojmem »pro jeho vznik« jest ve smyslu tohoto zákonného ustanovení rozuměti souhrn skutečností, ze kterých vzešel Československý stát třeba i postupně v těch hranicích, které tu byly v době spáchání trestného činu. Skutečností takovou je nepochybně také inkorporace Hlučínska na základě článku 83. Versallské smlouvy a zákona ze 30. ledna 1920, čís. 76 sb. z. a n. Poněvadž obžalovaný jest, jak rozsudek zjišťuje — mužem inteligentním a vlivným, jedním z politických vůdců oné části obyvatelstva v Š., která je orientována německy, a jako obratný a demagogický řečník zvolil k svému útoku na stát okázalou formu a nebezpečné ovzduší volební schůze s posluchačstvem, dřívějšími řečníky již rozvášněným, usoudil prvý soud správně, že předsevzal činnost, objektivně způsobitou, pobouření obyvatelstvo hlučínské, t. j. vytvořiti v něm duševní stav, státu nepřátelský, který by se mohl vybiti v činech, republice škodlivých, na př. v dožadování se pomoci u zahraničních činitelů a ve štvání proti Československému státu v zahraničí. A poněvadž je dále bezvadně zjištěno, že si pachatel byl vědom významu svých slov i případných následků svého činu, odpovídá odsuzující výrok pro přečin podle §u 14 zák. na ochranu republiky zjištěnému stavu věci i zákonu.

Čís. 2052.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).
Souběh přečinu §u 14 čís. 5 zákona s přečinem pobuřování podle §u 300 tr. zák.

S hlediska §u 14 čís. 5 zákona není třeba hanobiti republiku přímo. I paušálním a tendenčním hanobením jednotlivých složek veřejného života republiky a úkonů její činitelů komunistickým agitátorem může býti hanobena republika sama.

Otázka, zda jde o pouhou tendenční kritiku jednotlivých činitelů republiky (úřadů) a pobuřování proti nim (§ 300 tr. zák.), či o pobuřování proti republice ve smyslu §u 14 čís. 5 zákona, jest *quaestio facti*.

Subjektivní skutková podstata §u 14 čís. 5 zákona nevyžaduje úmyslu pachatelova, ohroziti obecný mír; stačí jeho vědomí, že jeho čin jest způsobilý, takové nebezpečí přivoditi.

Pokud odsouzenému pro přečin §u 14 čís. 5 zákona nelze povolití podmíněný odklad trestu (§ 35 zákona).

(Rozh. ze dne 20. srpna 1925, Zm II 57/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 16. prosince 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle §u 14 čís. 5 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n. a přestupkem proti bezpečnosti cti podle §u 491 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, a zamítl v neveřejném zasedání jeho odvolání z výroku o nepřiznání podmíněného odkladu výkonu trestu, mimo jiné z těchto